

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 16.10.2025

Sayı: 565

10/3274

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili
Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye genelinde çocukların sağlıklı ve yeterli beslenme hakkına erişiminde yaşanan sorunların nedenlerinin araştırılması, gıda krizinin çocuk sağlığı üzerindeki kısa ve uzun vadeli etkilerinin tespit edilmesi, çocuk açlığının ve yetersiz beslenmenin ortadan kaldırılması için uygulanabilir kamusal politikaların belirlenmesi amacıyla; Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması hususunu saygıyla arz ve teklif ederiz.

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye, son yıllarda derinleşen bir gıda krizi yaşamaktadır. Temel gıda fiyatlarındaki rekor artış, gelir erozyonu ve iklim değişikliğinin negatif etkileri sonucu, toplumun en kırılgan kesimlerinden biri olan çocuklar, ağır bir beslenme yetersizliğiyle karşı karşıya kalmıştır.

Bağımsız araştırma kuruluşu BAYETAV (Bilim, Araştırma, Yenilik ve Eğitim Vakfı) tarafından TÜİK verileri temel alınarak hazırlanan "Sofrasız Çocukluk" çalışmasına göre, Türkiye'de 15 yaş altı her üç çocuktan biri açlık çekmekte, yaklaşık 4,1 milyon çocuk günde bir öğün dahi et, tavuk veya balık tüketememektedir. Toplamda 5 milyon 700 bin çocuk, uluslararası açlık kriterlerine göre yetersiz beslenme sınırında yaşamaktadır.

Bu tablo yalnızca fiziksel gelişimi değil, aynı zamanda çocukların bilişsel becerilerini, eğitim performanslarını, ruhsal sağlığını ve sosyal katılımını da olumsuz etkilemektedir. Açlık, yalnızca bireysel bir sorun değil; toplumsal, ekonomik ve kamusal bir krizdir.

Türkiye'de çocuklar yalnızca yetersiz beslenme değil, aynı zamanda toksik kimyasal maruziyeti nedeniyle de ciddi bir sağlık tehdidi altındadır. Yetersiz ve dengesiz beslenme, bu kimyasalların zararlarını artırmakta; özellikle kurşun, pestisit ve ağır metal içeren gıdalar çocuklarda nörogelişimsel bozukluklar, bağışıklık zayıflığı ve metabolik hastalıklar riskini büyötmektedir. Üstelik son 10 yılda, boya sanayiinde kullanılan kurşunlu bileşiklerin ithalatı 300 tondan 1800 tona çıkmıştır. Bu durum, çocuk sağlığı üzerindeki çevresel risklerin göz ardı edildiğini göstermektedir.

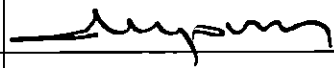
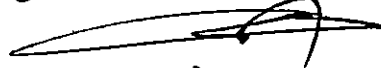
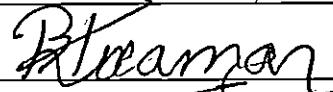
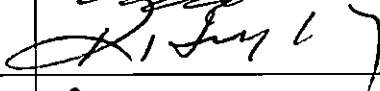
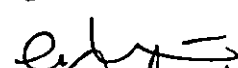
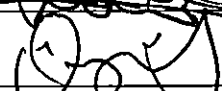
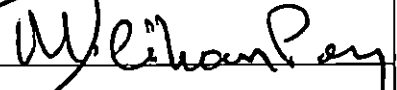
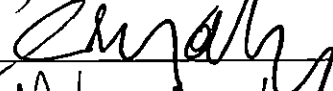
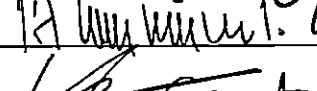
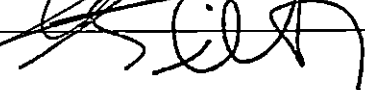
TÜİK'in 2024 yılı "Türkiye'de Çocuk" araştırması, çocuk yoksulluğunun boyutlarını da çarpıcı biçimde ortaya koymuştur: 3,3 milyon çocuk iki çift ayakkabısı olmadan yaşamaktadır. 2 milyon çocuk oyuncağına sahip değildir. 1,4 milyon çocuk yaşına uygun kitap veya okuma materyaline erişememektedir. 3,2 milyon çocuk kültürel ya da eğitsel etkinliklere katılamamaktadır.

Bu göstergeler, çocuk yoksulluğunun yalnızca gelirle değil, aynı zamanda eğitim, sağlık ve yaşam kalitesi boyutlarıyla ele alınması gerektiğini göstermektedir.

Öte yandan, kamu kurumlarının bu konuda bütöncöl ve kalıcı bir politika geliştirmediğı görölmektedir. Sivil toplumun ve meslek örgütlerinin çabalarına rağmen, "çocuklara her gün ücretsiz, nitelikli bir öğün" politikası hâlâ ulusal düzeyde uygulanmamaktadır. Oysa okul çağı çocuklarına yönelik ücretsiz yemek programları, yoksulluk ve eşitsizlikle mücadelede en etkili, damgalamayı önleyen, kapsayıcı sosyal politikalardan biridir. Gıda hakkı, bir ayrıcalık değil, temel bir insan hakkıdır.

Bir ülkede milyonlarca çocuk sofraya oturamıyor, yumurta veya süt tüketemiyor, aç uyuyorsa; bu yalnızca bir ekonomik sorun değil, ahlaki ve anayasal bir sorumluluk meselesidir. Çocuklarının açlığını görmezden gelen bir toplumun, sağlıklı ve üretken bir geleceğı olamaz. Bu kapsamda;

Türkiye'deki çocuk açlığı ve yetersiz beslenme verilerinin güncel, şeffaf biçimde izlenmesi, okul yemeğı ve çocuk beslenme programlarının yaygınlaştırılması, gıdadaki toksik kimyasal kirliliğın çocuk sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılması, yoksul hanelerde çocuklara yönelik beslenme desteklerinin kapsamının artırılması, gıda güvenliğı politikalarının çocuk hakları perspektifiyle yeniden tasarlanması, amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması gereklidir.

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Hüsmen KIRKPINAR	İZMİR	
Mahmut Akdeniz	Edirne	
Selcan Zorlu	Tekirdağ	
Burhanettin Kökçüoğlu	Mersin	
Yüksel Arslan	ANKARA	
Ridvan UZ	ÇANAKKALE	
Burhan Akdeniz	İSTANBUL	
ARNUC TURKES TAS	ADANA	
YAVUZ AYDIN	TEKİRDAĞ	
YASİN ÖZTÜRK	DENİZLİ	
ÖMER KARAKUŞ	AYDIN	
H. Sami Olgun	AYDIN	
Alien Toktaş	Bursa	
Erman Beyer	İstanbul	
M. Cihan P. Cihan	İstanbul	
İrfan Kırkkan	Kocaeli	
Zeynep Kırkkan	Yozgat	
A. Cevat Tokdemir	Ankara	
Uğur Özgenç	Antalya	
Enver Uzun	Samsun	